

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 27. 9. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/01073

Programová služba: Jojko

Vysielateľ: MAC TV s.r.o.

Číslo autorizácie: AT/13

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/01073 smerujúci voči vysielaniu programovej služby Jojko vysielateľa MAC TV s.r.o. a uznala podnet na preverenie v časti možného porušenia povinností ustanovených v § 78 písm. a) a b) a § 82 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 9. 10. 2023

Z: PgO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v súlade s § 150 ods. 11 zákona č. 264/2022 Z. z. **postupuje** podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/01073 v časti možného porušenia povinností ustanovených v § 62 ods. 1 písm. a) a § 62 ods. 12 zákona č. 264/2022 Z. z. Komisii na ochranu maloletých ako orgánu príslušnému v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii ako orgánu pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie postúpenie podnetu.

T: 9. 10. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 27. 9. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01073 zaevidovaný dňa 10. 7. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: reklamný oznam Beliema Effect Plus
Deň a čas vysielania: 9. 7. 2023 18:26:05 a 19:05:01 hod.
Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: Jojko
Vysielateľ: MAC TV s.r.o.
Číslo autorizácie: AT/13

Dátum: 20. 9. 2023

OBSAH PODNETU:

„Je naozaj vhodné, aby na detskom kanali vysielali reklamu na vaginálne tablety??? Pride mi to maximalne nevhodne a zarazajuce!!“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „ZMS“):

§ 71 Mediálna komerčná komunikácia

1) Mediálna komerčná komunikácia je zvuková, obrazová alebo audiovizuálna informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby alebo dobrú povesť osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť a

a) je poskytovaná ako súčasť programu alebo videa vytvoreného užívateľom alebo sprevádza program alebo video vytvorené užívateľom za odplatu alebo za podobnú protihodnotu alebo na účely vlastnej propagácie alebo

b) je reklamnou programovou službou.

2) Mediálna komerčná komunikácia zahŕňa najmä

a) reklamný oznam,

b) telenákup,

c) sponzorovanie,

d) umiestňovanie produktov,

e) reklamnú programovú službu a

f) reklamnú reláciu.

§ 74 Všeobecné obmedzenia mediálnej komerčnej komunikácie

Mediálna komerčná komunikácia nesmie

a) porušovať slobodu a rovnosť v dôstojnosti a právach ľudí,

b) obsahovať ani podporovať diskrimináciu na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,

c) nabádať na konanie, ktorým sa poškodzuje alebo ohrozuje zdravie alebo bezpečnosť,

d) nabádať na konanie, ktorým sa hrubo poškodzuje ochrana životného prostredia.

§ 75 Obmedzenia mediálnej komerčnej komunikácie na lieky

1) Mediálna komerčná komunikácia týkajúca sa lieku, ktorého výdaj je viazaný na lekársky predpis alebo veterinárny lekársky predpis, a zdravotného výkonu uhrádzaného na základe verejného zdravotného poistenia) sa zakazuje.

§ 78 Mediálna komerčná komunikácia a ochrana maloletých

Mediálna komerčná komunikácia nesmie spôsobiť fyzickú, psychickú alebo morálnu ujmu maloletým tým, že

a) priamo nabáda maloletých na

1. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb tak, že zneužije ich neskúsenosť alebo dôverčivosť,

2. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb, ktorých predaj sa týmto osobám zakazuje podľa osobitných predpisov,⁵⁵)

3. to, aby presviedčali svojich rodičov alebo iné osoby o potrebe kúpiť im ponúkané tovary alebo služby,

b) zneužíva osobitnú dôveru maloletých voči rodičom, pedagogickým zamestnancom alebo iným osobám alebo

c) bezdôvodne zobrazuje maloletých v nebezpečných situáciách.

§ 81 Reklamný oznam a telenákup

1) Reklamný oznam je akékoľvek verejné oznámenie vysielané za odplatu alebo inú podobnú protihodnotu vrátane vlastnej propagácie, ktorého zámerom je podporiť predaj, nákup alebo nájom tovaru alebo služieb vrátane nehnuteľností, práv a záväzkov alebo dosiahnuť iný účinok sledovaný objednávatelom reklamného oznamu alebo vysielateľom.

3) Šot je krátke reklamné alebo telenákupné oznámenie zaradené do reklamného bloku alebo do telenákupného pásma.

§ 82 Všeobecné požiadavky na reklamný oznam a telenákup

1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaný reklamný oznam a telenákup

a) boli slušné a čestné,

b) nepoškodzovali záujmy spotrebiteľov a nezneužívali dôveru spotrebiteľov,

c) určené maloletým alebo s účasťou maloletých neobsahovali nič, čo by mohlo poškodiť ich záujmy a čo by nezohľadňovalo ich osobitnú vnímavosť

§ 84 Forma a spôsob uvádzania reklamného oznamu a telenákupu

1) Reklamný oznam a telenákup musia byť ľahko odlíšiteľné a oddelené od iných častí programovej služby tak, aby neboli zameniteľné s inými zložkami programovej služby; vo vysielaní rozhlasovej programovej služby sa použijú na oddelenie spravidla zvukové prostriedky a vo vysielaní televíznej programovej služby audiovizuálne, obrazové, zvukové alebo priestorové prostriedky, okrem telenákupného pásma, kde sa vo vysielaní televíznej programovej služby použijú audiovizuálne prostriedky.

2) Vo vysielaní televíznej programovej služby sa reklamný oznam a telenákup vysielajú spravidla v reklamných blokoch a oddelene od iných častí tejto programovej služby. Vysielanie samostatných reklamných šotov alebo telenákupných šotov je možné najmä vo vysielaní športových podujatí, v iných prípadoch len ak ide o podobne štruktúrované podujatia alebo ak nie je možné vysielanie v reklamnom bloku z objektívnych dôvodov na strane vysielateľa.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ považuje za nevhodné, aby sa na „detskom kanali“ vysielala reklama na vaginálne tablety.

Podľa § 132 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách je orgánom dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa citovaného zákona aj **Komisia na ochranu maloletých**. Tá podľa § 108 ods. 3 ZMS vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany maloletých v rozsahu vymedzenom citovaným zákonom. Z uvedeného vyplýva, že posúdenie zákonnosti namietaného obsahu týkajúceho sa ochrany maloletých je teda v kompetenciách Komisie na ochranu maloletých.

V rámci tejto správy posudzujeme reklamný oznam len z hľadiska ustanovení o reklame.

Monitorovaním vysielania programovej služby Jojko zo dňa 9. 7. 2023 sme zistili, že reklamný oznam na produkt *Beliema Effect Plus* bol odvysielaný počas reklamných blokov v čase **18:26:05** a **19:05:01** hod. (identický obsah, dĺžka trvania 00:00:19). Reklamné bloky boli od ostatného vysielania riadne oddelené zvukovo-obrazovými komunikátmi.

Produkt *Beliema Effect Plus* nie je definovaný ako liek. Podľa ŠUKL ide o zdravotnícku pomôcku¹ a táto skutočnosť je uvedená aj v samotnom reklamnom spote v podobe textu. Nejde teda o produkt, na

¹ https://www.sukl.sk/hlavna-stranka/slovenska-verzia/pomocne-stranky/detail-zdravotnickej-pomocky?page_id=1377&zp_id=126180

ktorý by zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách obmedzoval vysielanie reklamy (ani čo sa týka vysielania takéhoto typu reklamy na programovej stanici so zameraním na maloletého diváka).

Obsah šotu sme teda posudzovali z hľadiska nasledujúcich možných porušení ZMS:

- **§ 78** Mediálna komerčná komunikácia a ochrana maloletých

„Mediálna komerčná komunikácia nesmie spôsobiť fyzickú, psychickú alebo morálnu ujmu maloletým tým, že

a) priamo nabáda maloletých na

1. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb tak, že zneužije ich neskúsenosť alebo dôverčivosť,

2. nákup alebo nájom tovarov alebo služieb, ktorých predaj sa týmto osobám zakazuje podľa osobitných predpisov,⁵⁵)

3. to, aby presviedčali svojich rodičov alebo iné osoby o potrebe kúpiť im ponúkané tovary alebo služby,

b) zneužíva osobitnú dôveru maloletých voči rodičom, pedagogickým zamestnancom alebo iným osobám alebo“

V reklamnom šote nevystupujú žiadne maloleté osoby. Z reklamného oznámenia je zrejmé, že nenabáda maloletých na nákup tovaru, ani nezneužíva osobitnú dôveru maloletých voči rodičom, pedagogickým zamestnancom alebo iným osobám. Produkt je prioritne určený ženám a ich intímnemu zdraviu. Komunikuje sa v ňom skutočnosť, že produkt *Beliema Effect Plus* pomáha riešiť vaginálne kvasinkové a bakteriálne infekcie.

- **§ 82 Všeobecné požiadavky na reklamný oznam a telenákup**

1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby ním vysielaný reklamný oznam a telenákup

a) boli slušné a čestné,

V reklamnom šote vystupuje mladá žena v rôznych situáciách – počas sprchovania, pri/v bazéne, počas prechádzky v prírode a v kúpeľni pred sprchou. Pri všetkých situáciách pôsobí žena uvoľnene – tancuje, pohybuje sa tanečným krokom, usmieva sa smerom na kameru. Obsahom reklamného šotu je prezentácia tabliet pre ženy, ktoré sú určené na liečbu vaginálnych kvasinkových a bakteriálnych infekcií. Nosnou informáciou spotu je, že ženy už nemusia byť zmätené pri rozlišovaní pôvodu infekcie v prípade, ak použijú tablety *Beliema Effect Plus*. Tento problém môžu ľahko vyriešiť a venovať sa tak bežným, či obľúbeným aktivitám.

V obrazovej zložke šotu sme nezaznamenali žiaden nevhodný obsah. Pri zobrazení ženy počas sprchovania, či pri bazéne sa nevyskytujú žiadne zobrazenia intímnych partií.

Vo zvukovej zložke odznelo nasledovné: „Vyberte si vaginálne tablety *Beliema*, ktoré pomáhajú poraziť bakteriálne aj kvasinkové infekcie. Úľavu môžete pocítiť do 24 hodín. *Beliema*. Aby ste obe boli v poriadku.“

Ako je zrejmé z vyššie uvedeného textu, v reklamnom šote sa nevyskytovali žiadne zobrazenia neslušného charakteru, ani vyjadrenia, ktoré by boli vulgárne, hanlivé alebo expresívne.

Domnievame sa, že celkový obsah a kontext reklamného šotu nie je v rozpore s ustanoveniami **§ 78 písm. a) a b)** a **§ 82 od. 1 písm. a) ZMS**.

V súvislosti s námietkami voči nevhodnosti reklamy na obdobný produkt sa Rada v minulosti na svojich zasadnutiach už zaoberala:

- 30. 8. 2016 (bod č. 3), reklamný šot je identický s vyššie uvedeným šotom.

- 13. 9. 2016 (bod č. 36), reklamný šot je identický s vyššie uvedeným šotom.

- 4. 4. 2018 (bod č. 19), reklamný šot je identický s vyššie uvedeným šotom.

- 6. 7. 2022 (bod č. 12), reklamný šot je identický so šotom, ktorý je predmetom tohto pracovného materiálu. Produkt mal názov *Idelyn Beliema Effect PLUS*.

Všetky sťažnosti Rada posúdila ako neopodstatnené.

ZÁVER:

Na základe analýzy sme toho názoru, že vysielateľ MAC TV s.r.o. odvysielaním reklamného oznamu *Beliema Effect Plus* dňa 9. 7. 2023 o cca 18:26:05 a 19:05:01 hod. na programovej službe Jojko **neporušil** ustanovenia **§ 78 písm. a) a b)** a **§ 82 ods. 1 písm. a)** ZMS.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Zároveň konštatujeme, že v časti podania týkajúcej sa ochrany maloletých, t. j. posúdenie vhodnosti/nevhodnosti zaradenia namietaného reklamného oznamu do vysielania, navrhujeme v zmysle § 150 ods. 11 ZMS, podľa ktorého, cit.: „*Regulátor podnet na preverenie odloží alebo postúpi, inak podnet na preverenie vybaví postupom podľa odseku 12 alebo 13. O odložení alebo postúpení regulátor upovedomí podávateľa podnetu na preverenie,*“ **postúpiť podnet č. PGO-RPMS/2023/01073 Komisii na ochranu maloletých.**

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01073)

Monitorované vysielanie: reklamný oznam Belieama Effect Plus

Deň vysielania: 9. 7. 2023

Čas vysielania: 18:26:05 a 19:05:01 hod.

Označenie podľa JSO: bez označenia

časový kód je uvádzaný cca:

17:51:20 Začiatok záznamu

Časť programu *Mechatamo*.

17:58:54 Zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Zvieratká*, výzva k divákovi (zasielanie fotiek a videí oslávencov a ich následné zverejnenie vo vysielaní), zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na rozprávkové programy na JOJ Play, zvukovo-obrazový komunikát, program *Labková patrola*, zvukovo-obrazový komunikát.

18:24:05 Reklamný blok (BIOPRON Forte, McDonald's, WC Net Aktivátor septikov, PLUS Lekár, Jacobs, Rajo, Nivea).

18:26:24 Reklamný odkaz Belieama Effect Plus (dĺžka trvania cca 00:00:19)

Na obrazovke sa objavuje časť ruky, ktorá zapne sprchovú batériu. Prestrih. Záber na ružicu sprchy, z ktorej sa spustí voda. Prestrih. Záber na sklenené dvere, po ktorých tečie voda. Za dverami je žena, ktorá popri sprchovaní tancuje (kamera ju sníma zozadu, od pása nahor, nie sú zobrazené žiadne intímne partie). Prestrih. Záber na časť krytého bazéna. Kamera zozadu sníma ženu v celých červených plavkách. Žena poskakuje (akoby od radosti), vyzerá akoby tancovala. Prestrih. Záber na ženu (kamera ju sníma opäť zozadu), ktorá má oblečené tričko bez rukávov a dlhú, vzdušnú sukňu. Žena ide tanečným krokom po drevenom móle nad vodnou hladinou, v okolí sú stromy. Prestrih. Záber na ženu v červených plavkách (kamera ju sníma zozadu), ktorá si rukami upraví plavky v oblasti zadku. Prestrih. Žena v červených plavkách vchádza po rebríku do bazéna. Po chvíli sa doširoka usmeje smerom na kameru. Počas úvodných záberov znie v pozadí spievajúca žena.

Prestrih. Na pozadí sprchy sa objavuje animácia otáznika v trojuholníku, za ktorým je obrázok pravdepodobne znázorňujúci kvasinky a baktérie. V hornom rohu je až do konca reklamného odkazu uvedené „Belieama“ a v dolnom rohu www.beliema.sk. Následne trojuholník mizne a v ľavom rohu sa na obrazovke zobrazuje škatuľka produktu *Belieama® Effect PLUS*. Pod škatuľkou je uvedený text „Zdravotnícka pomôcka“. Následne animáciu kvasiniek a baktérií prekryje modrý ochranný štít s nápisom „Belieama“. V pravej časti obrazovky sa zjaví text „BOJUJE PROTI BAKTERIÁLNEJ AJ KVASINKOVEJ INFEKCIÍ“. Štít sa postupným otočením zmení na animáciu znázorňujúcu dobu 24 hodín. V pravej časti obrazovky sa mení text „ÚSTUP SYMPTÓMOV“ a „*77 % respondentov (N=52) zaznamenalo úľavu od symptómov po prvom dni používania“.

Prestrih. Záber na tancujúcu ženu v kúpeľni (žena je zabalená v uteráku, nie sú zobrazené žiadne intímne partie). V pravej časti obrazovky je text „ABY STE OBE BOLI V PORIADKU“.

Ženský voiceover: „Vyberte si vaginálne tablety Belieama, ktoré pomáhajú poraziť bakteriálne aj kvasinkové infekcie. Úľavu môžete pocítiť do 24 hodín. Belieama. Aby ste obe boli v poriadku.“

18:26:44 Pokračovanie reklamného bloku (Silan, kniha *Jojo, to vážne?*, Kaufland).

18:28:09 Zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na programy *Jojo, to vážne?*, *Maškrtné medvedie príbehy a recepty*, *Angličanina*, *20 rokov so Spievankovom*, zvukovo-obrazový komunikát, program *Tajomstvá medovej doliny*, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na programy *Matematické*

príšerky, Nauč sa s Jojkom, zvukovo-obrazový komunikát, program MalinyJam a MiciMňau (Štikútka), zvukovo-obrazový komunikát.

18:41:54 Reklamný blok (Rajo, Palette, Jacobs, MüllerMilch, Decathlon, Schauma, McDonald's, Tesco Mobile, Syoss, Kaufaland, WC Net Aktivátor septikov, Rapotáčik), zvukovo-obrazový komunikát, program *Jojko oslávencom*, zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Ocko hrdina, Ronja, lúpežníková dcéra*, zvukovo-obrazový komunikát, program *20 rokov so Spievankovom*, zvukovo-obrazový komunikát.

19:03:23 Reklamný blok (COOP Jednota, CD Hugo, Decathlon, Kaufland)

19:05:01 Reklamný odkaz Beliema

Reklamný odkaz je totožný s odkazom odvysielaným v čase **18:26:24**.

19:05:21 Pokračovanie reklamného bloku (JOJka a festival športu, McDonald's, Zábavné ponožky – www.jojko.sk, Tesco Mobile, Jacobs, Nivea)

19:07:34 Zvukovo-obrazový komunikát, časť programu *Strawberry Shortcake's Berry Bitty Adventures (Jahôdka a jej kamaráti)*.

19:10:24 Koniec záznamu.